

PER EMAIL VERZONDEN

Datum : 23 maart 2023
Ons kenmerk : DH BR 23.003
Onderwerp : Reactie wetsvoorstel tot wijziging omgevingswaarde stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht o.a. intern salderen

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij reageert Glastuinbouw Nederland op de internetconsultatie voor het *wetsvoorstel tot wijziging omgevingswaarde stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht o.a. intern salderen*. Glastuinbouw Nederland sluit aan bij [de reactie van LTO Nederland](#), van 15 maart 2023, en heeft hierop de volgende aanvullingen en nuances (daar de glastuinbouwsector - nagenoeg - uitsluitend emissie van NOx kent in plaats van NH3):

Inleiding

De Nederlandse glastuinbouw behoort tot de top van de wereld. De glastuinbouw levert een belangrijke bijdrage aan een duurzame, gezonde en gelukkige maatschappij. Nederlandse telers staan garant voor voedselzekerheid en een rijk gevarieerd aanbod aan groenten, fruit, bloemen en planten. Die producten zijn van groot betekenis voor vele miljoenen consumenten in Europa, elke dag. Het bewustzijn van de positieve effecten van een gezonde leefstijl neemt zichtbaar toe. Mensen willen gezonder leven, de werkomgeving wordt groener en sinds de Covid-19-pandemie is de consumptie van groenten en fruit toegenomen. De glastuinbouwsector draagt met zijn gezonde producten bij aan de volksgezondheid en het welzijn van de samenleving. Onderzoek toont dit al geruime tijd aan. Ook de innovaties die in de sector plaatsvinden dragen bij aan maatschappelijke vraagstukken en maken de samenleving steeds duurzamer.

Als derde mainport van Nederland levert het Nederlands tuinbouwcluster (Greenport) een grote economische bijdrage aan de 'bv Nederland'. Via de andere mainports, Schiphol en de Rotterdamse haven, ontwikkelde het cluster zich tot draaischijf in de wereldhandel van groenten & fruit en bloemen & planten. Deze toonaangevende positie is goed voor de werkgelegenheid, de economie en de nationale handelsbalans. Ruim 3.100 professionele glastuinbouwbedrijven vormen de basis van het tuinbouwcluster. Die basis wankelt; de stikstofcrisis zet ook de ontwikkeling en verduurzaming van glastuinbouwbedrijven op het spel. En daarmee heel het tuinbouwcluster. Onze positie en positieve bijdragen aan de maatschappij zijn niet onaantastbaar.

Het wetsvoorstel tot wijziging van de omgevingswaarde stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht o.a. intern salderen draagt ons inziens niet bij aan een realistische en rechtszekerere aanpak van een toekomstbestendige leefomgeving, waarbij aanwezigheid van kwalitatief en kwantitatief realistische instandhouding van habitats - in Nederland - een onderdeel is. Daarbij brengt het wetsvoorstel de positie van de glastuinbouw in gevaar, met alle gevolgen van dien. Glastuinbouw Nederland acht dit geen gewenste ontwikkeling.

Een capaciteitsvergunning doet geen recht aan bedrijfsvoering in de glastuinbouw

Glastuinbouw Nederland onderschrijft de oproep van LTO Nederland om de KDW los te laten en emissiedoelstellingen in de wet op te nemen en bovendien breder te kijken dan alleen naar stikstof. De afgelopen decennia heeft de glastuinbouw dan ook aantoonbaar inspanningen verricht om - veelal middels technische innovaties - te voldoen aan de emissiedoelstellingen, bijvoorbeeld via rookgasreinigers en inzet van duurzame energie.

Het wetsvoorstel richt zich volgens de MvT ook op *het versterken van toestemmingverlening door de vergunning na een relevante wijziging aan te passen waardoor de vergunning overeenkomt met wat er op het bedrijf gebeurt en waardoor wordt voorkomen dat nieuwe latente ruimte ontstaat.*

De Wnb-vergunningen zijn capaciteitsvergunningen. Echter, veel glastuinbouwbedrijven spreken hun capaciteit (incl. latente ruimte) maar beperkt aan op jaarbasis. Ons inziens kunnen milieudoelstellingen daarom beter gebaseerd worden op emissie. Immers, daar heeft een onderneming invloed en grip op, is ook een economisch model op te creëren en heeft daarmee een veel effectievere bijdrage aan reductiedoelstellingen dan het sturen op KDW, depositie en latente ruimte. Het inkrimpen van latente ruimte, bij actualisatie van de vergunningen, doet daarmee geen recht aan de dynamiek van de bedrijfsvoering van glastuinbouwbedrijven welke mede wordt ingegeven door weersomstandigheden (hoeveelheid zon, temperatuur).

Daar bovenop komt dat de glastuinbouwsector ca. 10% van de nationale elektraproductie voor haar rekening neemt en een essentiële rol heeft in de netbalans van Nederland. Het sturen op capaciteit kan daarom grote effecten hebben op de elektriciteitsvoorziening in Nederland. De netstroom levering valt formeel in de capaciteitsruimte van de glastuinbouw, maar verduurzamen zal in de toekomst steeds vaker samenwerken betekenen, van elkaars reststromen gebruik maken en daarmee ook van elkaars emissieruimte. Om te verduurzamen moet je dan ook van elkaars milieuruimte gebruik kunnen maken, welke de glastuinbouw in die zin nooit 'gekregen' heeft (vanuit de energiebedrijven). Voor een toekomstbestendige wetgeving moeten de regels hier wel op anticiperen. Het sturen op inperking van latente ruimte lost dit vraagstuk niet op.

Vergunningplicht voor intern salderen leidt tot ongewenste procedurele vertraging

Met de beoogde vergunningplicht wordt de regeldruk voor ondernemers verder uitgebreid. Dit terwijl het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat gelijktijdig werkt aan het 'Programma vermindering regeldruk ondernemers'. Het vestigingsklimaat voor ondernemers wordt hierdoor wederom aangetast, wat kan leiden tot verplaatsing van productielocaties naar het buitenland en het uitblijven van noodzakelijke vernieuwing en innovaties om concurrerend te kunnen ondernemen. Daarbij is de productie van de glastuinbouw een essentiële pijler onder het Greenportcluster, waardoor aantasting van het vestigingsklimaat voor de glastuinbouw het hele cluster raakt.

Door niet alleen van de algemene regels met emissie-eisen per type stookinstallatie, zoals in het verleden geregeld was in de Hinderwet, Besluit glastuinbouw en Activiteitenbesluit, over te gaan op depositie, maar ook intern salderen te verplichten wordt de toetsing veel ingewikkelder en komt er een vergunning bij die de toestemming voor het bouwplan kan

beïnvloeden. Zowel aan voorkant als aan de achterkant van het vergunningsproces wordt (grote) vertraging verwacht in de doorlooptijd.

In de praktijk leidt dit tot grote problemen in de glastuinbouw. Bedrijven in deze sector maken (langjarige) afspraken met hun afnemers als onderdeel van een duurzame economische bedrijfsvoering. Hiervoor is het noodzakelijk om flexibel te kunnen schakelen op marktvraag en daarmee fluctuatie in de productiecapaciteit en/of -diversiteit, met bijbehorende energievraag. De voorgestelde wetswijziging heeft daarmee een ongewenste en grote negatieve impact op het vestigingsklimaat voor glastuinbouwbedrijven in Nederland.

Tot slot kan de vergunningsplicht de benodigde verduurzaming juist tegenwerken. Bedrijven zullen er mogelijk voor kiezen nu de latente ruimte zoveel mogelijk te benutten om deze te behouden. Zij zullen hierdoor feitelijk meer moeten gaan stoken om bijvoorbeeld gesteld te staan in gevallen van grotere weersextremen, zoals koudere winters.

Het beoogde effect van de maatregelen wegen niet op tegen het belang

In onze inleiding hebben wij het belang van de van glastuinbouw als derde mainport van Nederland geschetst. De glastuinbouwsector is volgens de huidige Aerius Monitor verantwoordelijk voor slechts 0,3% van de totale depositie in de landbouw en daarmee voor minder dan 0,15% voor de totale stikstof in Nederland. Tegelijkertijd levert de glastuinbouw dus ca. 10% van de elektraproductie in Nederland. De glastuinbouw neemt daarmee een zeer geringe positie als 'belaster'.

Glastuinbouw Nederland sluit daarom niet alleen aan bij de voorstellen van LTO Nederland om - naast het pleidooi om intern salderen niet vergunningplichtig te maken - generiek te kijken naar drempelwaardes op activiteiten, maar ook naar de werkelijke bijdrage in relatie tot de daarmee te dienen belangen.

Daarmee is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (straks Omgevingswet) in algemene zin en de voorgestelde wijziging in het bijzonder niet proportioneel voor de glastuinbouwsector. Met de aanscherping van de vergunningplicht van 0,5 (of 1) mol/ha/jr naar 0,005 mol/ha/jr als gevolg van het vervallen van de PAS en het gegeven dat glastuinbouwbedrijven te goeder trouw gehandeld hebben (immers, noch bij de Omgevingsvergunning noch bij de melding conform het Activiteitenbesluit werd gewezen op meldings- of zelfs vergunningsplicht) is het vestigingsklimaat voor glastuinbouwbedrijven al ernstig beperkt. Doordat daarbij de drempelwaardes dusdanig laag zijn is vergunningverlening nu al nagenoeg onmogelijk. Mocht de aangevochten reikwijdte van 25 km waarop depositie wordt toegerekend komen te vervallen, blijkt de praktijk dusdanig dat een glastuinbouwbedrijf depositie (boven 0,005 mol/ha/jr) kan hebben op 140 (van 162) N2000-gebieden. Vergunningverlening, zeker met de verplichting bij intern salderen wordt hiermee onwerkbaar en staat in geen enkele verhouding tot de daarmee te dienen doelen.

Hoogachtend,

Adri Bom-Lemstra
Voorzitter Glastuinbouw Nederland

Ruud Paauwe
Directeur Glastuinbouw Nederland

Contactpersoon:

D. van der Hoeven | tel. 06-11304788 | email. dvanderhoeven@glastuinbouwnederland.nl